

ПЕРЕКЛАД АВІАЦІЙНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ АБРЕВІАТУР ТА АКРОНІМІВ

З інтенсивним розвитком науки і техніки виникає дедалі більша потреба у використанні стислих і лаконічних формулювань. Дві найбільш поширені форми скорочення лексичних одиниць – аббревіація та акроніми. Аббревіація – утворення нових слів шляхом поєднання початкових складів кількох слів або перших літер слів словосполучення [5, с. 35]. Акронім – це стійке скорочення, утворене з початкових літер або звуків словосполучення. Акроніми схожі на аббревіатури, проте можуть складатися не лише із перших літер, але і з частин слів, інколи з цілих слів [1]. Британський філолог Крістал Д. дав визначення акроніму як аббревіатури, що утворена із перших літер її складових, яку можна читати як за алфавітним звучанням (AAF, ACC), так і за правилами орфоєпії (AIP, SIAP).

Переклад аббревіатур та акронімів є актуальною темою для вивчення. Такі дослідники як В. В. Борисов, В. І. Карабан, Л. Л. Нелюбин, С. І. Влахов та С. П. Флорин розглядали проблеми скорочення лексичних одиниць [2, с. 275].

В сфері авіації для перекладу скорочень використовуються наступні методи:

- переклад відповідним скороченням: *AJE – Aircraft Jet engine – ПРД – повітряно-реактивний двигун; CAD – Computer-Aided Design – САПР – Система автоматизованого проектування* [3, с. 63];
- переклад відповідною повною формою слова або словосполучення: *GA – general aviation – авіація загального призначення; EURACA – European Air Carriers Assembly – Асамблея європейських перевізників* [4, с. 89];
- транскодування (транскрибування чи транслітерування) скорочення: *ICAO – International Civil Aviation Organization – ІКАО – Міжнародна організація цивільної авіації; AEROSAT – Aeronautical Satellite Council – АЕРОСАТ – Рада з використання супутників для потреб авіації;*
- транскодування повної (вихідної) форми відповідного скорочення [4, с. 90]. Назви авіакомпаній також можуть транслітеруватися: *WIZZ Air – ВІЗ Ейр; KLM – Кей Ел Ем;*
- описовий метод: *DEPA – deportee accompanied - депортований з супроводженням; INAD – особа, якій відповідними органами відмовлено у праві на в'їзд до держави;*
- створення нового українського скорочення: *SHF – superhigh frequency – надвисока частота – НВЧ; RWY – runway – злітно-посадкова смуга;*
- методом прямого запозичення на українську мову можуть перекладатися марки літальних апаратів [4, с. 92]: *B737-200, ATR-42, DC-8-54, авіаційних двигунів: RTM322, TRE331-14, JT15D-4, пілотажно-навігаційного обладнання: AN/AC182, LRN500, ASR360.*

Отже, нині аббревіація в українській авіаційній галузі є одним з найпродуктивніших способів оформлення авіаційних термінів. Вона слугує їх компактному і лаконічному оформленню і має значний потенціал для активного розвитку. Під час перекладу авіаційних аббревіатур та акронімів потрібно бути дуже уважним у виборі правильного відповідника. У результаті нашого дослідження було виявлено, що транскодування скорочення є найбільш розповсюдженим способом перекладу скорочених лексичних одиниць.

Науковий керівник – М.Л. Пилипчук, викл.

Список літератури:

1. Акронім як вид скорочення складних лексичних одиниць в сучасній англійській мові [Електронний ресурс] / Б. Возний. – К. – Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2517>.
2. Влахов С. И, Флорин С. П. Непереводимое в переводе / С. И. Влахов, С. П. Флорин. – М. : Р. Валент, 2006. – 360 с.
3. Волошин Е.П. Аббревиатуры в лексической системе английского языка: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 15.04.01 / ГОУ. – М., 2005. – 79 с.
4. Гончаров Б. А. К вопросу о типологии и переводе сокращений в англоязычной научно-технической литературе / Б. А. Гончаров // Теория и практика перевода. – К. , 1991. – №17. – С. 143 – 151.
5. Словник української мови: в 11 томах. [уклад. В. М. Білоноженко та ін.]. – Том 11, 1980. – 663 с.

Науковий керівник – М. Л. Пилипчук,

викл.